

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства»

Виконав: студент 2 року навчання,
групи 8.06.07.13.03,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Шахов К.І.

Керівник: к.е.н., доцент Сушко Л.М.

Рецензент: к.е.н., доцент Огієнко С.О.

Харків – 2015 рік

В умовах глобалізованого суспільства досягти прогнозованого рівня економічного розвитку за рахунок інтенсивних та екстенсивних чинників виробництва неможливо. Для підприємств, що працюють в умовах міжнародної конкуренції, важливо не лише запропонувати ринку певні товари й послуги, а досягти стійких конкурентних переваг у світовому економічному просторі. Виробнича одиниця сьогодні, з одного боку, прагне отримувати постійний потік прибутку, досягти певного рівня економічних результатів, бажає стабільності і прогнозованості, а з іншого – виклики, що демонструє зовнішнє оточення, настільки швидкозмінні, турбулентні, непередбачувані та іноді навіть агресивні, що виробникам важко пристосуватися до змін.

Більшість українських підприємств демонструють реактивну поведінку у своєму зовнішньому середовищі, тобто вони реагують на ті зміни, що в ньому відбуваються, а не індукують нові стимули для вдосконалення цього середовища. Для того, щоб посісти гідне місце в умовах міжнародної конкуренції, для вітчизняних підприємств необхідно запровадити нові підходи до управління відповідно до інноваційної моделі розвитку країни, яка неодноразово проголошувалась керівництвом держави. Проте, на жаль, загальна ідеологія має бути підкріплена конкретними інструментами інноваційного розвитку, які сприятимуть підвищенню міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств.

В умовах ринкової економіки конкурентоспроможність підприємства та експортної продукції займає центральне місце в системі оціночних показників господарської діяльності підприємства, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність, а також основним фактором комерційного успіху підприємства на зовнішньому ринку. У зв'язку з цим для досягнення максимальної ефективності своєї роботи підприємство повинно управляти процесами підвищення рівня своєї конкурентоспроможності на вітчизняному та зовнішніх ринках.

Вивчення конкурентоспроможності підприємства та його експортної продукції обумовлює необхідність розробки ефективних, простих у застосуванні інструментів, методик, що дозволяють підприємству з

максимальним ступенем об'єктивності оцінити перспективи своїх експортних товарів на міжнародному ринку. Аналіз оцінок рівня конкурентоспроможності експортної продукції стає підставою для диференціації пропозиції та створення унікального набору взаємопов'язаних конкурентних переваг, привабливих з точки зору закордонних споживачів в рамках цільового сегмента.

Особливу актуальність проблема оцінки рівня конкурентоспроможності експортної продукції набуває для товарів виробничого призначення, тому що тільки при досягненні відповідного рівня конкурентоспроможності засобів виробництва можна забезпечити випуск якісних, необхідних як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку товарів, призначених для кінцевого споживача.

Питанням підвищення міжнародної конкурентоспроможності на різних рівнях присвячено чимало ґрунтовних наукових праць в українській і світовій економічній науці. У зарубіжній науковій літературі дана проблематика висвітлювалась в працях І. Ансоффа , Дж.К. Грейсона , Дж. Данінга , Ю. Іванова , М. Портера , С. Прахалада, А. Ругмана , Р. Фатхутдінова , Ф. Хайєка , Г. Хамелла, Й. Шумпетера , А. Юданова та інших. Вагомий внесок в розробку цього напрямку науки здійснили такі відомі українські науковці, як Л. Антонюк, О. Білорус , В. Гальчинський , В. Геєць , В. Дергачова , О. Кузьмін, Д. Лук'яненко , Ю. Макогон , В. Новицький , Ю. Пахомов, Л. Піддубна , А. Поручник , В. Шнипко , Т. Циганкова та інші.

Проте не всі питання ефективного управління міжнародною конкурентоспроможністю вітчизняних підприємств в умовах мінливого зовнішнього середовища достатньо досліджені й остаточно сформульовані. Це обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Метою дослідження є систематизація теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення якості управління конкурентоспроможністю ДНВП «Об'єднання «Комунар» на зовнішніх ринках.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

вивчити та систематизувати теоретичні аспекти управління

конкурентоспроможністю підприємства в умовах міжнародного бізнесу та можливі напрямки удосконалення цього процесу;

проаналізувати фінансово-господарську та зовнішньоекономічну діяльність ДНВП «Об'єднання «Комунар», рівень його міжнародної конкурентоспроможності, виявити основні проблеми підприємства та перспективи розвитку;

розробити та обґрунтувати організаційні заходи щодо підвищення якості системи управління конкурентоспроможністю дослідженого підприємства в зовнішньоекономічній діяльності.

Об'єктом дослідження є процес управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах міжнародного бізнесу.

Предметом дослідження є теоретичні основи та методичне забезпечення удосконалення системи управління міжнародною конкурентоспроможністю ДНВП «Об'єднання «Комунар».

Інформаційною основою роботи є: нормативно-правові та законодавчі акти України; наукова література; теоретичні дослідження вітчизняних та зарубіжних економістів; періодичні видання, публікації в засобах масової інформації; статистичні дані, фінансова звітність ДНВП Об'єднання «Комунар».

В дипломній роботі застосовувалися методи системного аналізу, синтезу, теоретичного узагальнення, економіко-статистичні та графічні методи, а також факторний аналіз та метод експертних оцінок.

Науково-практичними результатами роботи є можливість використання результатів дослідження світового досвіду в галузі управління конкурентоспроможністю підприємств в сфері зовнішньоекономічної діяльності на вітчизняних підприємствах та впровадження запропонованих заходів в практику дослідженого підприємства для підвищення рівня його конкурентоспроможності на зовнішніх ринках.

Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, анотації іноземною мовою, списку використаних джерел, додатків.

Шахов Кирило Ігорович,

«Управління міжнародною конкурентоспроможністю»,

У магістерській роботі досліджена міжнародна конкурентоспроможність на прикладі ДНВП «Об'єднання Комунар ». У ході роботи досліджено зовнішньоекономічна діяльність підприємства, проведений аналіз і оцінка фінансово - економічного стану ДНВП «Об'єднання Комунар ». За результатами аналізу знайдені сильні і слабкі сторони підприємства, а також запропонована стратегія цінової сегментації продукції .

Ключові слова: управління конкурентоспроможністю, міжнародна конкурентоспроможність, розробка стратегій, експортна продукція.

Шахов Кирилл Игоревич

Управление международной конкурентоспособностью предприятия

В магистерской работе исследована международная конкурентоспособность на примере ГНПП «Объединение Коммунар». В ходе работы исследовано внешнеэкономическая деятельность предприятия, проведен анализ и оценка финансово – экономическое состояния ГНПП «Объединение Коммунар». По результатам анализа найдены сильные и слабые стороны предприятия, а также предложена стратегия ценовой сегментации продукции.

Ключевые слова: управление конкурентоспособностью, международная конкурентоспособность, разработка стратегий, экспортная продукция.

Shahs Kirill I.

Management of the international competitiveness of business, the Enterprise

In the master's work is studied by the example of international competitiveness SSPE " Corporation Kommunar ". During the studied foreign economic activity of the enterprise , the analysis and assessment of financial - economic condition of SSPE " Corporation Kommunar ". According to the analysis found strengths and

weaknesses of the company , as well as the proposed strategy of price segmentation products.

Keywords: management competitiveness, international competitiveness, development strategies, export products.